

Kohtuusperiaateselvitys

Skälighetsprincipsutredning

Sisällys

1	Lisäetujen jakamista koskevien tavoitteiden toteutuminen	2
2	Förverkligandet av målsättningarna för utbetalningen av tilläggsförmåner	3
3	Selvityksen tausta	5
4	Henkivakuutusyhtiöiden ylijäämä ja sen käyttö	6
5	Analyysi lisäetujen jakamista koskevista tavoitteista ja näiden toteutumisesta	17

Kirjoittaja

Jari Niittuinperä / jari.niittuinpera(at)finanssivalvonta.fi tai puh. 09 183 5517

Selvitys henkivakuutusyhtiöiden kohtuusperiaatteen toteutumisesta vuosina 2008–2021

Utredning om iakttagande av livförsäkringsbolagens skälighetsprincip under 2008 och 2021

Henkivakuutusyhtiöiden kohtuusperiaate liittyy henkivakuutusyhtiön ylijäämän jakamiseen toisaalta asiakkaiden ja toisaalta asiakkaiden ja yhtiön omistajien kesken. Finanssivalvonta tekee vuosittain selvityksen kohtuusperiaatteen toteutumisesta.

Livförsäkringsbolagens skälighetsprincip hör ihop med fördelningen av livförsäkringsbolagets överskott å ena sidan mellan kunderna och å andra sidan mellan kunderna och bolagets ägare. Finansinspektionen utför årligen en utredning om iakttagande av skälighetsprincipen.

1 Lisäetujen jakamista koskevien tavoitteiden toteutuminen

1.1 Yleistä

Kohtuusperiaatteen tarkastelun lähtökohtana ovat yhtiön julkaisemat ja hallituksen hyväksymät lisäetutavoitteet.

Yhtiöille tuli velvoite julkaista kohtuusperiaateinformaatiotaan vuoden 2008 alusta. Vertailuaineistoa on siis neljältätoista vuodelta. Asiakkaille annettu kokonaistuottotaso on tuona aikana pääsääntöisesti ylittänyt yhtiöiden käyttämät vertailutuotot, minkä ovat mahdollistaneet matala korkotaso ja sijoituksista saadut hyvät tuotot.

Henkivakuutusyhtiöiden kohtuusperiaatteeseen liittyy myös jatkuvuusperiaate, mikä tarkoittaa, että yhtiön tulee pyrkiä turvaamaan lisäetujen tason jatkuminen tulevaisuudessa. Huonoinakin vuosina tulee pyrkiä takaamaan lisäedut, joten tähän tulee varautua hyvinä vuosina. Samaa vaatimusta ei ole osakkeenomistajille jaetun voiton – osinkojen, sijoitetun vapaan oman pääoman palautusten ja takuupääoman koron – osalta. Osakkeenomistajien osuutta rajoittavat vakuutuksenottajille varattavat tulevat lisäedut. Lisäetujen tason tulisi siten vaihdella vähemmän kuin yhtiön tuloksen. Jatkuvuusperiaatetta on analysoitu vertaamalla kokonaistuottoja joukkovelkakirjojen tuottoihin.

Vuosi 2021 jatkui finanssimarkkinoilla haasteellisena pitkittyneen koronapandemian aiheuttaman epävarmuuden vuoksi. Finanssimarkkinat jatkoivat kuitenkin edellisvuoden palautumisen jälkeistä nousuaan, ja vuosi oli pääasiassa yhtiöille voitollinen. Parantuneen taloudellisen tilanteen vuoksi Finanssivalvonta päätti lokakuun valvottavatielänsä edellisenä vuonna antamansa vakuutusyhtiöitä koskevan voitonjakosuosituksensa.

Finanssivalvonnan analyysien mukaan yhtiöiden lisäetujen jakopolitiikat vaihtelevat paljonkin. Yhtiöiden säästö- ja eläkevakuutuksilleen myöntämät asiakashyvitykset ovat kuluneiden neljältätoista vuoden aikana laskeneet vähitellen. Kuitenkin kokonaistuotot ovat keskimäärin ylittäneet sekä kuluttajahintojen muutoksen että markkinoilta saatavan korkotuoton.

Finanssivalvonta arvioi kohtuullisuusperiaatetta nimenomaan kokonaistuoton pohjalta. Vakuutusten kokonaistuotto muodostuu laskuperustekorona ja etu- tai jälkikäteen annettavan asiakashyvityksen yhteismäärästä.

Yhtiöiden julkaisemat kohtuusperiaatteet noudattavat vakuutusyhtiölain perusteluissa kuvattua esimerkkiä yhtiön mahdollisesta kohtuusperiaatteesta. Esimerkki määrittelee vakuutuksen kokonaistuoton ja sitoo kokonaistuoton vastaavaan riskittömään markkinakorkoon. Laki ja sen perustelut on kuitenkin kirjoitettu vuonna 2008, ja vakuutus- ja finanssimarkkina on muuttunut tuon jälkeen: Takuukorkoisia vakuutuksia ei juuri enää myydä. Markkinakorot ovat olleet pitkään huomattavan matalia, mutta yhtiöt ovat sijoittaneet varojaan myös muihin instrumentteihin kuin korkoinstrumentteihin. On lisäksi huomattava, että vakuutuksesta peritään kuluja, jotka eivät näy vakuutusyhtiölain perusteluiden mukaisissa tuottolaskelmissa.

Jos katsotaan keskimääräisten lukujen lisäksi laskuperustekorona ylittäviä kokonaistuottoja, voidaan havaita, että näissä on eroja. Eräs yhtiö ei ole esimerkiksi antanut ryhmäeläkevakuutuskannalleen lainkaan lisäetuja. Koska ryhmäeläkevakuutus on yrityksen ottama vakuutus, vakuutettu ei ole voinut hyötyä alemmista vakuutusmaksuista eikä lisäeduista.

Eräillä vakuutusyhtiöillä on eriytettyjä vakuutuskantoja, jotka ovat oikeutettuja muita vakuutuskantoja parempiin lisäetuihin. Näitä vakuutuskantoja käsitellään erikseen kohdassa 4.3.

Lisää tietoa kohtuusperiaatteesta löytyy Finanssivalvonnan julkaisemasta dokumentista ”Mistä kohtuusperiaatteesta ja yhtiöiden lisäetujen jakamisesta on kysymys?”, joka löytyy Finanssivalvonnan verkkosivuilta.

1.2 Finanssivalvonnan arvio

Finanssivalvonnan arvio kohtuusperiaatteen toteutumisesta on seuraava:

- Kohtuusperiaatteeseen liittyvä jatkuvuusperiaate yleisesti toteutui, ja yhtiöt noudattivat vahvistamia lisäetujen jakoperiaatteita. Kuitenkin yhtiöiden tulisi arvioida myös tilanteita, joissa yksittäistapauksissa matala lisäetujen taso voi johtaa kohtuuttomaan lopputulokseen vakuutetun kannalta.
- Yhtiöt olivat ottaneet huomioon kohtuusperiaatteen mukaisesti kohtuullisuuden asiakkaidensa erilaisten vakuutusten kesken.
- Yhtiöiden kohtuusperiaatteesta ja sen toteutumisesta antaman informaation laatu vaihteli mutta oli yleisesti kuitenkin hyväksyttävällä tasolla.
- Informaatiota ylijäämän jakautumisesta vakuutuksenottajien ja omistajien kesken ei ole annettu siten, että vakuutuksenottaja voisi arvioida ylijäämän jaon kohtuullisuutta.

1.3 Finanssimarkkinoiden muutos vuonna 2022

Selvityksen julkaisuajankohtana vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä finanssimarkkinat ovat olennaisesti muuttuneet vuoden 2021 tilanteesta. Vuosikymmenen matalien korkojen jälkeen markkinakorot ovat nousseet merkittävästi. Samaan aikaan sekä inflaatiovauhti on kasvanut että sijoitusten arvot ja tuotot ovat laskeneet.

Korkomarkkina on noussut, sijoitustuotot ovat negatiiviset ja inflaatiovauhti on kohonnut merkittävästi. Tämä asettaa yhtiöt uusien haasteiden eteen, koska yhtiöiden tulee antaa lupaamansa lisäedut, jotka markkinakorkojen kasvaessa myös kasvavat. Jos yhtiöt ovat yhtiöille parempina vuosina maksaneet osinkoja emoyhtiöilleen, varoja tulee voida palauttaa vakuutuksenottajille.

Finanssivalvonta odottaa, että vakuutusyhtiöt voitonjakoa ja muuttuvien palkkioiden antamista suunnitellessaan arvioivat huolellisesti pääomien tarpeen, liiketoimintamallien kestävyden sekä toimintaan sisältyvät riskit. Finanssivalvonta muistuttaa, että tässä arviossa ei tule katsoa pelkästään vakavaraisuussuhdetta, joka on tässä markkinatilanteessa kasvanut, vaan käyttää arvioinnissa muitakin mittareita.

2 Förverkligandet av målsättningarna för utbetalningen av tilläggsförmåner

2.1 Allmänt

Bedömningen av skälighetsprincipen baserar sig på målsättningarna för tilläggsförmåner som bolagen har delgivit och deras styrelser har godkänt.

Bolagen ålades att ge ut information om skälighetsprincipen från och med början av 2008. Därmed finns det jämförelsematerial från 14 år. Under denna tid har den totala avkastningen till kunderna i regel överskridit de referensavkastningar som bolagen tillämpat, vilket har varit möjligt tack vare den låga räntenivån och goda placeringsavkastningar.

Till livförsäkringsbolagens skälighetsprincip hör även kontinuitetsprincipen, vilket innebär att bolaget ska sträva efter att trygga kontinuiteten av nivån av tilläggsförmåner i framtiden. Även under dåliga år bör man sträva efter att garantera tilläggsförmånerna och detta ska man förbereda sig för under de goda åren. Samma krav gäller inte aktieägarnas utdelning – dividender, återbäring av fonden för inbetalat fritt eget kapital och garantikapitalets ränta. Aktieägarnas andel begränsas ändå av de för försäkringstagarna reserverade framtida förmånerna. Nivån på tilläggsförmånerna ska inte variera lika kraftigt som bolagets resultat. Kontinuitetsprincipen har analyserats genom att jämföra den totala avkastningen med avkastningen på obligationer.

År 2021 var fortsatt krävande på den finansiella marknaden på grund av den osäkerhet som den utdragna coronapandemin medförde. Finansmarknadens återhämtning fortsatte emellertid från året innan, och året var i huvudsak vinstbringande för bolagen. Tack vare det förbättrade finansiella läget slopades den rekommendation om att avstå från vinstutdelning för försäkringsbolag som Finansinspektionen gav i ett tillsynsmeddelande förra året.

Enligt Finansinspektionens analyser förekommer det stora skillnader i bolagens kundgottgörelsepolicy. Bolagens kundåterbäringar på spar- och pensionsförsäkringar har successivt minskat under de senaste 14 åren. Den totala avkastningen har i genomsnitt likväl överstigit både konsumentprisförändringen och ränteavkastningen på marknaden.

Finansinspektionen bedömer skälighetsprincipen utgående från totalavkastningen. Försäkringarnas totalavkastning består av summan av beräkningsräntan och på förhand och i efterskott given kundåterbäring.

Skälighetsprinciperna publicerade av bolagen följer exemplet för ett bolags möjliga skälighetsprincip beskriven i motiveringarna i försäkringsbolagslagen. Exemplet fastställer försäkringens totalavkastning och binder totalavkastningen till motsvarande riskfria marknadsränta. Lagen och dess motiveringar är dock skrivna år 2008, och försäkrings- och finansmarknaden har ändrat sedan dess: Försäkringar med garanterad ränta säljs just inte längre. Marknadsräntorna har länge varit väldigt låga men bolagen har placerat sina tillgångar även i andra instrument än ränteinstrument. Det bör också noteras, att det uppbärs kostnader från försäkringen, som inte ses i de enligt motiveringarna i försäkringsbolagslagen avsedda avkastningsberäkningarna.

Om man förutom genomsnittliga siffror även betraktar de totalavkastningar som överstiger beräkningsräntan, kan man se att det finns skillnader. Ett bolag har till exempel inte beviljat några tilläggsförmåner alls till sitt gruppensionsförsäkringsbestånd. Eftersom gruppensionsförsäkring tecknas av ett företag, har den försäkrade inte kunnat dra nytta av lägre försäkringsavgifter eller av tilläggsförmåner.

Vissa försäkringsbolag har också åtskilda försäkringsbestånd som är berättigade till bättre tilläggsförmåner än andra försäkringsbestånd.

Följande bolag har publicerat en svenskspråkig utredning om iakttagandet av skälighetsprincipen: Aktia Livförsäkring Ab, Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv, LokalTapiola Ömsesidigt Livförsäkringsbolag, Nordea Livförsäkring Finland Ab, OP-Livförsäkrings Ab och Sb-Livförsäkring Ab.

Utöver ovan nämnda utredningar ger Finansinspektionen detaljerade motiveringar till sina bedömningar på finska i punkterna 3–5 i denna utredning. I bilaga 1 uppräknas de bolag som deltagit i utredningen dem både på finska och på svenska och förkortningarna som använts för. I bilaga 2 uppräknas de diagram och tabeller som ansluter sig till utredningen.

Närmare information om skälighetsprincipen finns i Finansinspektionens dokument ”Vad handlar iakttagandet av skälighetsprincipen och utdelningen av tilläggsförmåner i bolagen om?”, som finns på Finansinspektionens webbplats.

2.2 Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionen gör följande bedömning av bolagens iakttagande av skälighetsprincipen:

- Kontinuitetsprincipen i samband med skälighetsprincipen iaktogs på det stora hela och bolagen följde de principer för fördelning av tilläggsförmåner som de själva fastställt.
- Bolagen hade beaktat skäligheten mellan kundernas olika försäkringar i enlighet med skälighetsprincipen.
- Kvaliteten på bolagens information om skälighetsprincipen och iakttagandet av principen varierade men var emellertid överlag på en godtagbar nivå.
- Information om fördelningen av överskottet mellan försäkringstagarna och ägarna har inte getts på så sätt att försäkringstagaren skulle kunna bedöma om fördelningen av överskottet är skälig.

2.3 Förändringen på finansmarknaden år 2022

När utredningen publiceras under det sista kvartalet 2022 har finansmarknaden avsevärt förändrats från situationen 2021. Efter ett decennium med låga räntor har marknadsräntorna stigit avsevärt. Samtidigt har inflationstakten ökat och både investeringarnas värde och avkastningar har sjunkit.

Detta skapar nya utmaningar för bolagen, eftersom de ska bevilja utlovade tilläggsförmåner som också ökar när marknadsräntorna stiger. Om bolagen betalat utdelning till sina moderbolag under bättre år, ska medlen kunna återbetalas till försäkringstagarna.

Finansinspektionen förväntar sig att försäkringsbolagen i planeringen av vinstutdelning och utbetalning av rörliga ersättningar noggrant bedömer behovet av kapital, affärsverksamhetsmodellernas hållbarhet samt de risker som ingår i verksamheten. Finansinspektionen påminner bolagen om att de i denna bedömning inte enbart ska analysera solvensnivån, som stigit i nuvarande marknadsläge, utan även använda andra mått.

3 Selvityksen tausta

Tämä selvitys perustuu sekä tilinpäätöksen mukaisesti että vakuutusyhtiöiden Finanssivalvonnalle erikseen toimittamiin tietoihin vuodelta 2021. Vertailut on tehty ajanjaksolta 2008–2021.

Finanssivalvonta kerää henkivakuutusyhtiöiltä vuosittain vakuutuksia koskevaa tilastoaineistoa, jota on käytetty selvityksessä kohtuusperiaatteen toteutumisesta. Lisäksi selvityksessä vertaillaan yhtiöiden

verkkosivuillaan julkaisemia lisätujen jakamista koskevia tavoitteita sekä selvityksiä lisätujen jakamista koskevien tavoitteiden toteutumisesta.

Yhtiöiden verkkosivuilla olevia tietoja on seurattu 1.7.2022 asti.

Tässä selvityksessä julkaistaan koko vakuutusalan tietojen lisäksi myös yhtiökohtaisia tietoja. Selvityksessä ovat mukana kaikki suomalaiset henkivakuutusyhtiöt, jotka ovat taanneet jollekin vakuutuskantansa osalle jonkin minimituoton (ks. liite 1). Yksinkertaisuuden vuoksi selvityksessä käytetään vakuutusyhtiöiden virallisten nimien sijasta lyhenteitä nimistä.

4 Henkivakuutusyhtiöiden ylijäämä ja sen käyttö

4.1 Johdanto

Henkivakuutusyhtiön sijoitustoiminnan tuloksellisuus ja yhtiön vakavaraisuusasema ovat keskeisiä tekijöitä lisätujen tasoa määrättäessä. Seuraavassa on yleiskatsaus näihin tekijöihin vuosina 2008–2021 sekä koko vakuutussektorin että kohtuusperiaatteen kannalta. Lopuksi esitetään yhteenveto vakuutustoiminnan ylijäämästä ja sen käytöstä vuodelta 2021.

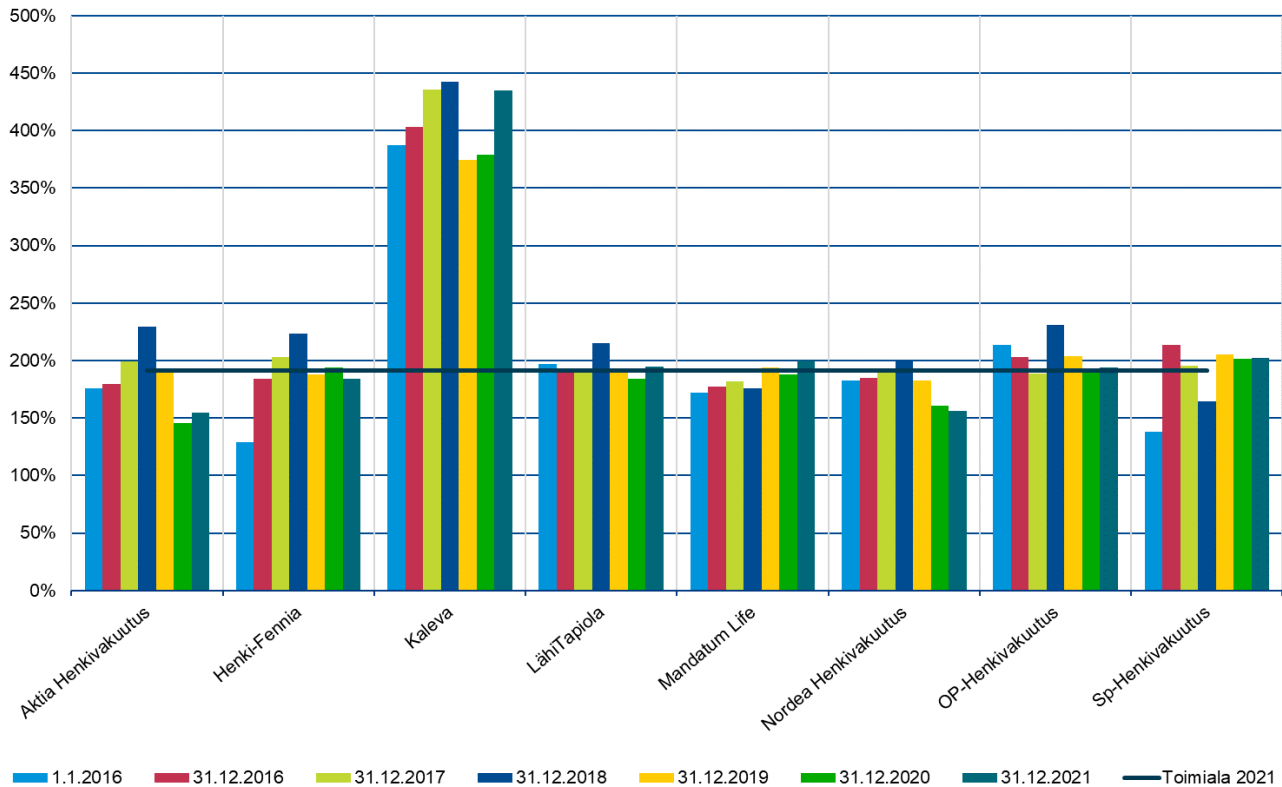
Tässä selvityksessä käsitellyt yhtiöiden lisäetuja koskevat päätökset perustuvat vuoden 2021 lopun tilanteeseen ja tietoon tuolloisista markkinoista.

4.2 Henkivakuutusyhtiöiden toimintaympäristö

Yleishavaintona voidaan todeta, että henkivakuutusyhtiöiden taloudellinen tulos ja vakavaraisuus mahdollistivat lisätujen jakamisen asiakkaille vuonna 2021.

Vakavaraisuussäätely ja vakavaraisuutta kuvaavien tunnuslukujen laskenta muuttui vuoden 2016 alusta ns. Solvenssi II -säätelyn tullessa voimaan, ja tässä raportissa kuviossa 4.1. rajoitutaan kuvaamaan vakavaraisuussuhteet vain tältä ajalta. Vuonna 2021 yhtiöiden vakavaraisuus vahvistui lukuun ottamatta Henki-Fenniaa ja Nordea Henkivakuutusta.

Kuvio 4.1. Henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuussuhteet vuosina 2016–2021

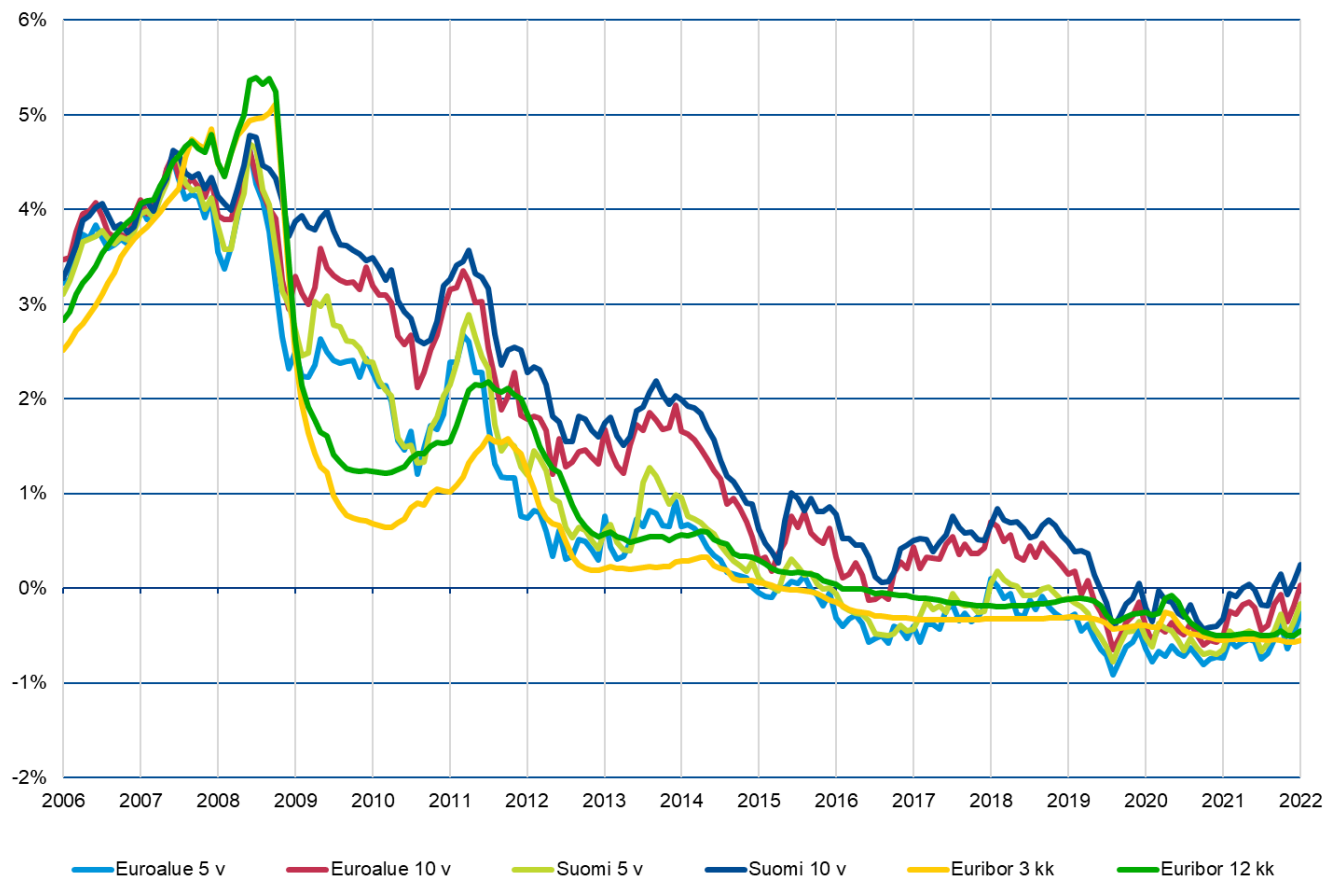

Lähde: Finanssivalvonta

Sijoitusmarkkinoiden kehitys vaikuttaa ratkaisevasti henkivakuutusyhtiöiden taloudelliseen tulokseen ja vakavaraisuuteen. Esimerkiksi korkojen muutos vaikuttaa sijoitustoiminnan tuottojen lisäksi myös vakavaraisuuteen markkinaehtoisien taseen arvojen muuttuessa. Korkojen laskiessa yhtiöiden markkinaehtoisesti laskettu vastuovelka kasvaa. Jos yhtiö ei ole sijoitustoiminnassaan varautunut tähän korkojen laskuun, sen vakavaraisuus voi heiketä ja siten mahdollisuudet jakaa lisäetuja pienenevät. Myös korkojen voimakas nousu voi olla eräille yhtiöille ongelmallinen; korkojen nousu alentaa korkoinstrumenttien nykyarvoa ja siten heikentää sijoitustoiminnan tulosta. Osakekurssien muutoksilla on välitön vaikutus markkinaehtoisien taseen sijoitusten arvoihin ja vakavaraisuuteen sekä välillisesti myös vastuuelkaan asiakashyvitysten kautta.

Sekä pitkät että lyhyet korot ovat olleet vuodesta 2012 alkaen matalalla tasolla. Vuoden 2021 aikana korot pysyivät edelleen pääasiassa negatiivisina, kuten kuvioista 4.2 on havaittavissa. Matalat korot pitivät myös markkinaehtoisien vastuuelan korkeana. Vuoden 2021 loppupuolella korkotasoa osoitti hieman nousun merkkejä.

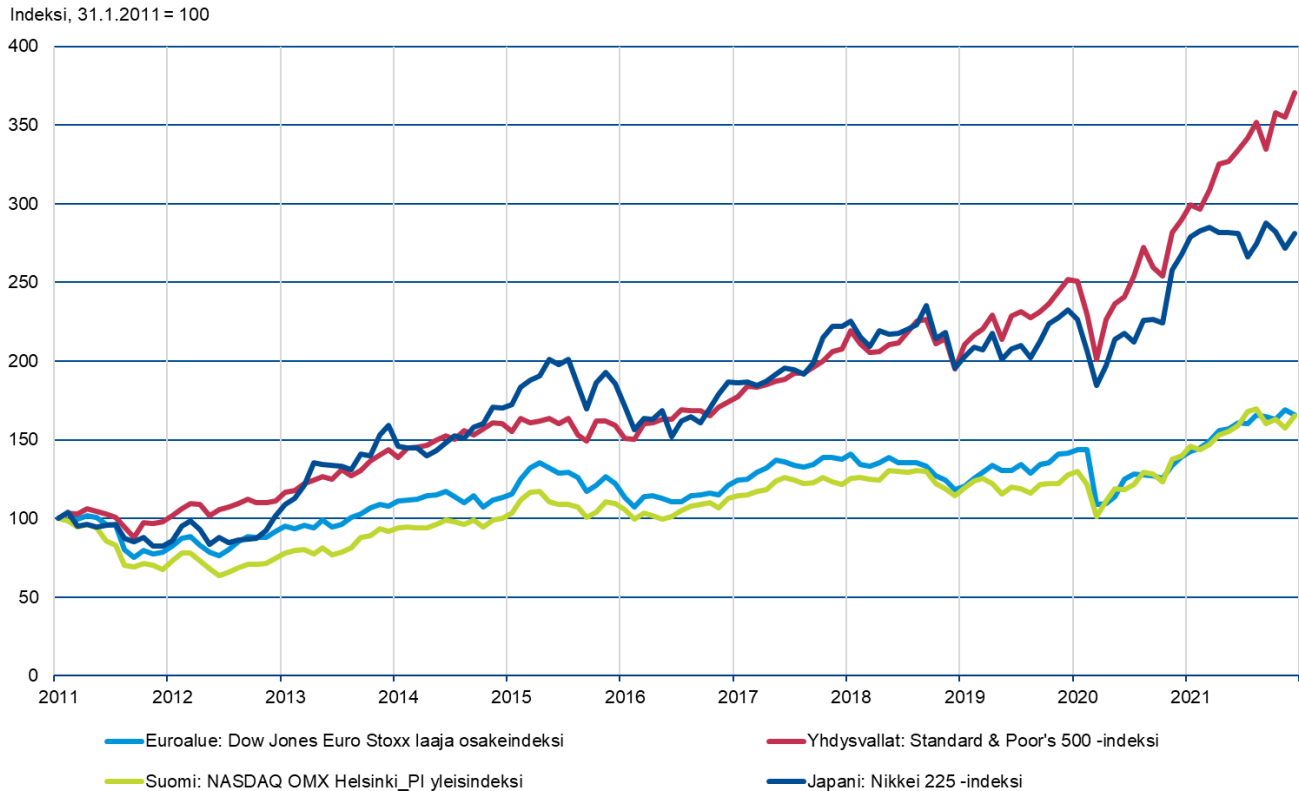
Kuvio 4.2. Euroalueen valtioiden velkakirjojen tuottoindeksi (EKP) sekä Suomen valtion obligaatioiden korot ja euriborkorot vuosina 2006–2021

Lähde: EKP ja Suomen Pankki

Suomen kansantalouden ja osakemarkkinoiden kehitys riippuu ratkaisevasti yleisestä talouskehityksestä Euroopassa. Vuonna 2021 osakemarkkina jatkoi pääsääntöisesti koronapandemian aiheuttaman sokin jälkeistä nousuaan taittuen hieman vuoden loppupuoliskolla, kuten kuviosta 4.3 on havaittavissa. Vuosina 2015–2021 Nasdaq OMX Helsinki on noussut keskimäärin noin 7,7 % vuodessa, mikä ylittää korkomarkkinoilta saadun tuottotason. Vuosina 2011–2014 tuotto oli matalampi eli noin 2,4 %, mutta samaan aikaan velkakirjojen tuotto oli kohtuullinen, kuten kuviosta 4.2 saattaa havaita.

Kuvio 4.3. Osakeindeksit euroalueella, Yhdysvalloissa ja Japanissa vuosina 2011–2021

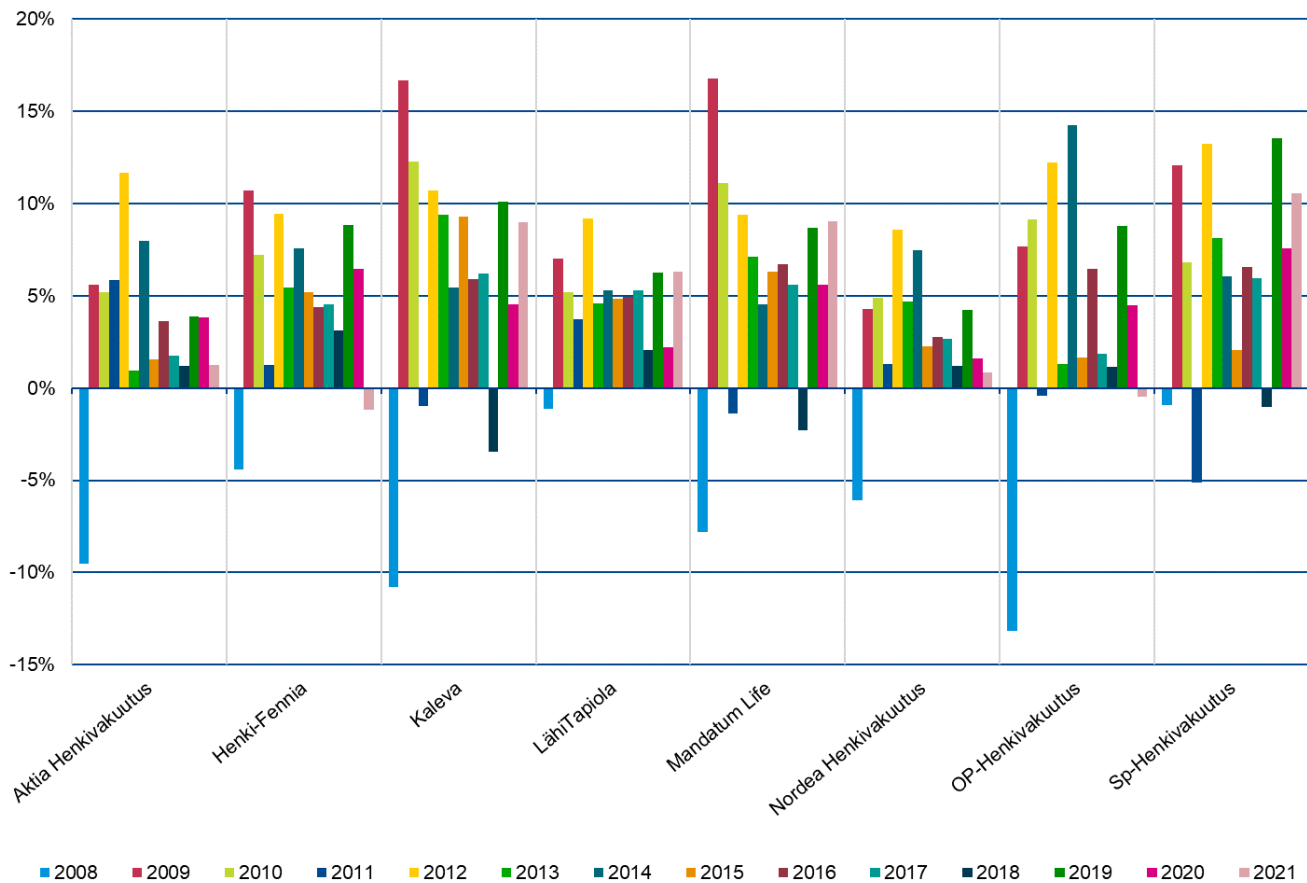

Lähde: EKP, Bloomberg ja Reuters

Pitkiin korkoihin liittyvä tulevaisuuden sijoitusriski on iso erityisesti sen vuoksi, että pitkät korot ovat olleet matalalla tasolla ja osoittaneet vuonna 2021 nousun merkkejä. Riski voi realisoitua yhtiöiden tasehallinnasta riippuen sekä korkojen laskiessa että niiden noustessa, joten yhtiöiden tulee ottaa se huomioon lisätujen, osingonjaon ja sijoitetun vapaan oman pääoman palautuksen ja vakavaraisuuden tasoja harkitessaan. Korkojen mahdolliseen nousuun voi myös liittyä osakekurssien lasku. Yhtiöt voivat kuitenkin suojata vastuovelkaan liittyviä riskejään erilaisilla suojausinstrumenteilla, joten sijoitusympäristö vaikuttaa yhtiöihin eri tavoin riippuen yhtiöiden sijoitusstrategiasta. Yhtiöiden sijoitusstrategiaan vaikuttavat mm. yhtiöiden riskinottohalukkuus ja vakuutusyhtiöitä koskevat riskiperusteiset pääomavaatimukset. Yhtiöiden päätökset sijoitusjakaumasta sekä vastuuelan ja sijoitusten suojauksista vaikuttavat yhtiöiden saamiin sijoitustuottoihin, joita seuraavassa kuvataan tarkemmin.

Vakuutusyhtiöiden sijoitustoiminnassa vuosi 2021 oli koronapandemian edelleen aiheuttaman epävarmuuden vuoksi haastava, mikä näkyy myös sijoitustoiminnan nettotuottojen suurena vaihteluna yhtiöiden välillä (ks. kuvio 4.4) riippuen yhtiöiden sijoitusjakaumasta. Osa yhtiöistä sai sijoituksilleen edellisvuotta selkeästi korkeampaa tuottoa, kun taas osalla tuotto laski negatiiviseksi. Henkivakuutussektorin sijoitusten keskimääräinen tuotto vuonna 2021 oli 4,1 %, kun se vuonna 2020 oli 4,2 % ja vuonna 2019 7,9 %. Sijoitustoiminnan tuottavuus mahdollistaa myös lisätujen jakamisen vuonna 2022 lisätujen jatkuvuusperiaatteen mukaisesti. Vuonna 2021 korkosijoitukset tuottivat keskimäärin -0,7 %, osakesijoitukset 22,2 %, kiinteistösijoitukset 6,6 % ja muut sijoitukset 24,0 %.

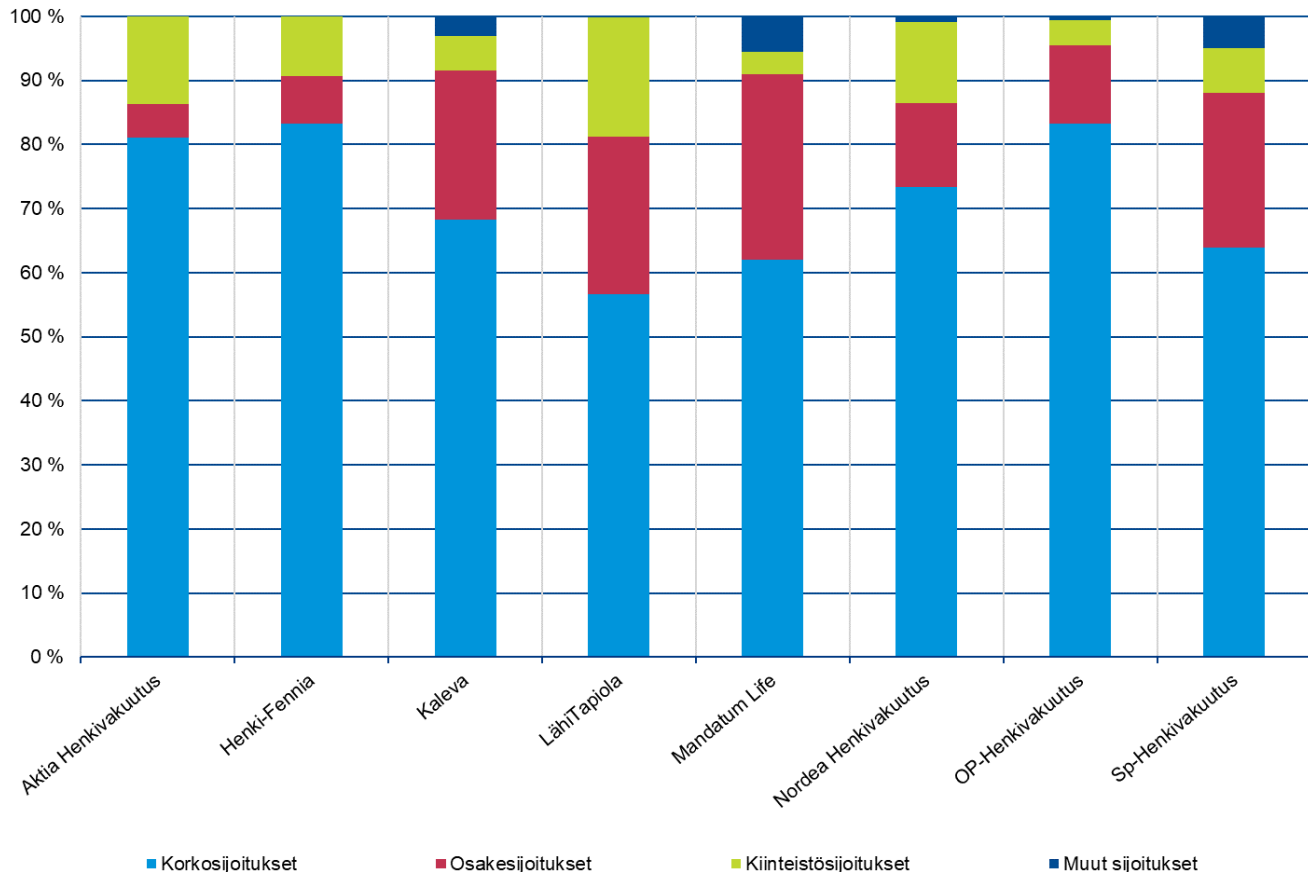
Kuvio 4.4. Sijoitustoiminnan nettotuotto prosentti käyvin arvo in sitoutuneelle pääomalle vuosina 2008–2021

Lähde: Finanssivalvonta

Kuviosta 4.4 näkyvät selvästi myös markkinoiden vaihtelut eri vuosina. Vuosi 2008 oli tarkastelujaksolla selvästi vaikein sijoitusympäristö.

Yhtiöiden sijoitusjakaumat vaihtelevat merkittävästi, ja tämä vaikuttaa yhtiöiden sijoitustuottoon. Yhtiöiden korkoylijäämään vaikuttavat mm. sijoitusten allokaatiot sekä asiakkaille annettujen tuottotakuiden suojaus johdannaisilla. Kuviossa 4.5 on kuvattu yhtiöiden sijoitusjakauma vuoden 2021 lopussa.

Kuvio 4.5. Sijoitusjakauma 31.12.2021 (käyvin arvoin)

Lähde: Finanssivalvonta

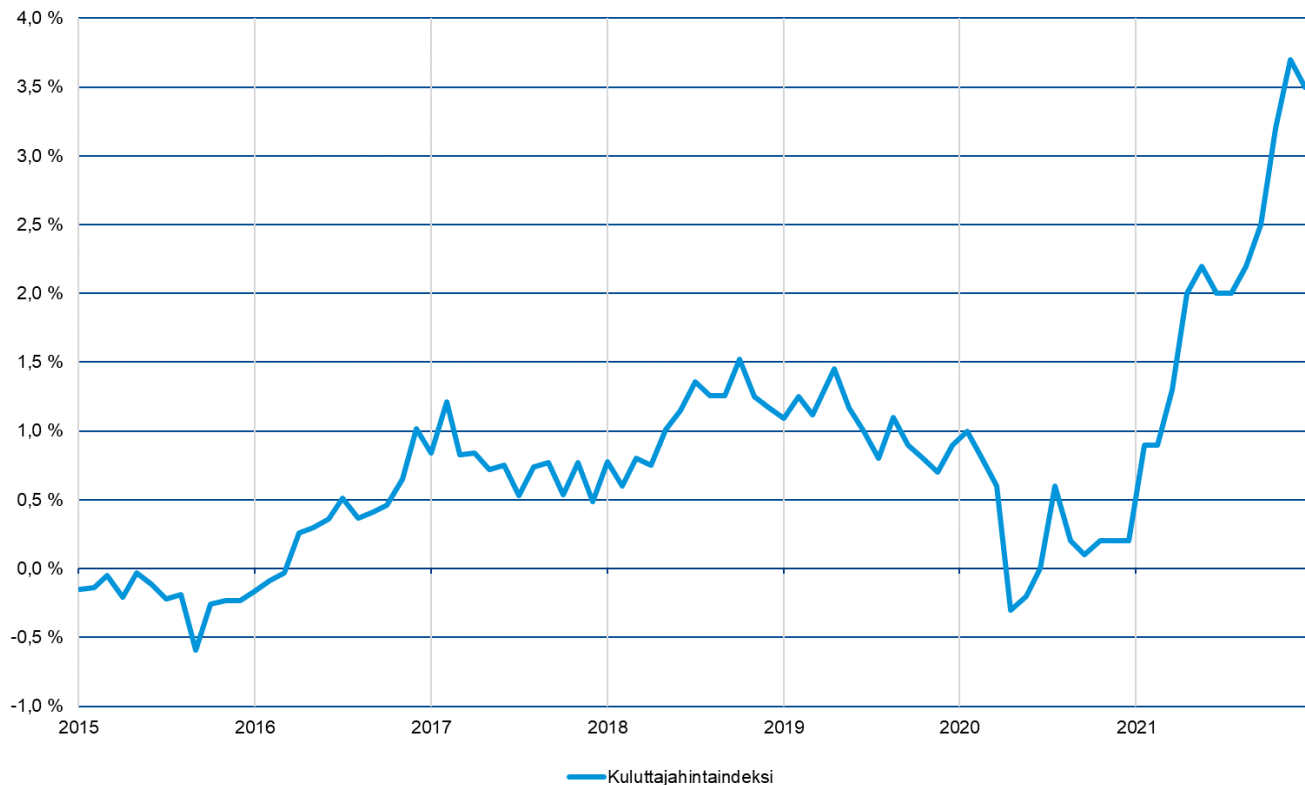
Yhtiökohtaiset erot taulukon 4.1 mukaisissa korkoylijäämissä olivat suuria vastuuvelan rakenteesta riippuen. Korkoylijäämällä tarkoitetaan sijoitusomaisuuden tuoton ja vakuutusten perustekoron kattamiseen tarvittavien varojen erotusta. Vuonna 2021 korkoylijäämä oli Aktia Henkivakuutusta lukuun ottamatta kaikilla yhtiöillä positiivinen.

Vuoden 2021 lopussa vakuutusyhtiöillä oli edelleen laskuperustekorkoisia vakuutuksia, joissa perustekorko on jopa 3,5–4,5 %. Keskimääräinen perustekorko oli noin 3,5 %. Ottaen huomioon mm. yhtiöiden tekemät vastuuvelkaa täydentävät korkotäydennykset korkotuottoisen vastuuvelan keskimääräinen tuottovaatimus oli vuodelle 2021 noin 1,5 %. Sektorin sijoitusten tuotto 4,1 % ylitti näin ollen korkotuottoisen vastuuvelan keskimääräisen tuottovaatimuksen.

Yhtiöt ovat käyttäneet referenssituottoinaan eli tuottoina, joihin lisäetutavoitteet sidotaan, viiden ja kymmenen vuoden korkoja. Näiden lisäksi kuviossa 4.2 on esitetty lyhyet kolmen kuukauden ja yhden vuoden euriborkorot. Yhtiöiden tuottotavoitteita käsitellään myöhemmin kohdassa 5.1 ja tavoitteiden toteutumista suhteessa korkoihin kohdassa 5.2.

Kuluttajahinnat nousivat 3,5 % vuonna 2021 (ks. kuvio 4.6). Edellisiä vuosia nopeampi nousu on laskenut vakuutusottajien vakuutuksilleen saamaa reaalityttöä. Yhtiöiden vakuutuksilleen antamat kokonaistuotot pääsääntöisesti ylittivät markkinoilta saatavan korkotuoton (ks. kuvio 4.2 ja taulukko 4.5).

Kuvio 4.6. Kuluttajahintaindeksin muutos vuosina 2015–2021

Lähde: Tilastokeskus

4.3 Eriytetyt vakuutuskannat

OP-Henkivakuutuksella, Mandatumilla ja Kalevalla on nk. eriytettyjä vakuutuskantoja.

OP-Henkivakuutuksen ja Mandatumin eriytettyjen vakuutuskantojen lisäedut perustuvat sijoituskantaan, joka on eriytetty muiden vakuutusten sijoituksista. Näiden yhtiön oikeutta käyttää eriytettyjen vakuutuskantojen sijoitusten tuottoa muuhun kuin kyseisen vakuutuskannan hyväksi on rajoitettu.

OP-Henkivakuutuksen ja Mandatumin eriytetyt kannat ovat syntyneet vakuutuskantojen luovutuksessa Keskinäinen Vakuutusyhtiö Suomesta. Ryhmäläkevakuutuskanta siirrettiin vuonna 2014 Mandatumiin sekä säästöhenkivakuutuskanta vuonna 2015 ja yksilöllisten eläkevakuutusten kanta vuonna 2016 OP-Henkivakuutukseen.

Suomi-yhtiö sopi em. kannanluovutusten yhteydessä, että sekä Mandatum Lifeen että OP-Henkivakuutukseen siirrettyjen vakuutuskantojen vakuutuksenottajat ja edunsaajat ovat oikeutettuja erikseen määriteltyihin lisäetuihin. Kannanluovutuksen yhteydessä nämä lisäedut on täysin katettu eivätkä vastaanottavan yhtiön omat lisäetupäätökset vaikuta niihin. Näin ollen eriytettyjen kantojen tuottoja ei tässä selvityksessä oteta huomioon, ellei tästä ole erikseen mainittu.

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva on erikoistunut ryhmähenkivakuutukseen. Lisäksi se hoitaa ennen vuotta 1997 otettuja riski- ja säästöhenkivakuutuksia. Säästövakuutukset ovat oikeutettuja erityiseen vakuutuksen päätyttyä määräytyvään ylimääräiseen lisäetuuun, ja vakuutuskanta on eriytetty ryhmähenkivakuutuskannasta. Kaleva ei enää myy uusia säästövakuutuksia.

Yleisesti voidaan todeta, että vakuutuskantojen ja näitä kattavien sijoitusten eriyttäminen on kohtuusperiaatteen mukaista, koska tällöin voidaan tarkemmin ottaa huomioon vakuutusten tuottaman ylijäämän määrä ja muodostumistapa.

Koska eriytettyjen vakuutuskantojen lisäedut poikkeavat muiden vakuutuskantojen lisäeduista, selvityksessä esitetään tietoja pääsääntöisesti ilman eriytettyjä vakuutuskantoja mutta eräissä tapauksissa erikseen myös eriytettyjen vakuutuskantojen kanssa.

Eriytetyt vakuutus- ja sijoituskannat on esitetty tässä selvityksessä seuraavasti:

- Taulukossa 4.1 eriytetyt vakuutuskannat on otettu huomioon.
- Taulukossa 4.3 ei ole otettu huomioon eriytettyjä vakuutuskantoja.
- Taulukossa 4.4 eriytetyt vakuutuskannat on otettu huomioon.
- Taulukossa 4.5 Suomi-yhtiöstä siirrettyjen vakuutuskantojen tiedot on eritelty.
- Kohdan 5.2 vertailuissa ei ole otettu huomioon eriytettyjen vakuutuskantojen tuottoja.

4.4 Yhtiökohtaiset analyysit

Seuraavassa esitetään tilastoja vuoden 2021 tilinpäätöstiedoista ja eräitä yhteenvetoja vuosilta 2008–2021. Henkivakuutusyhtiön ylijäämän muodostumista on kuvattu tarkemmin Finanssivalvonnan julkaiseman dokumentin ”Mistä kohtuusperiaatteessa ja yhtiöiden lisäetujen jakamisessa on kysymys?” kohdassa 6.

Selvitys koskee olemassa olevaa vakuutuskantaa. Uusia vakuutuksia ei välttämättä myönnetä samoin ehdoin kuin olemassa olevaan vakuutuskantaan kuuluvia vakuutus sopimuksia on myönnetty. Lisäksi yksittäinen vakuutus sopimus voi poiketa summatazon luvuista, joita selvityksessä on esitetty.

Tilinpäätöstiedoissa on esitetty ylijäämän lähteet ja sen käyttö.

Tilastoaineisto on selvityksen tausta-aineistoa, ja se pohjautuu tilinpäätöslukuihin sekä Finanssivalvonnalle toimitettuihin raportteihin. Tilastoaineisto koskee yhtiötä summatasolla, joten siinä on mukana myös niiden vakuutuslajien vakuutustekninen tulos, jotka eivät ole oikeutettuja lisäetuihin. Joillakin yhtiöillä vakuutuskannan rakenne on sellainen, että merkittävä osa riski- tai liikekustannusylijäämästä muodostuu vakuutuksista, jotka eivät ole oikeutettuja lisäetuihin (vrt. taulukon 4.4 rivi ”Osuus tilinpäätöksen vastuvelasta”). Lisäksi yhtiöillä on erilaisia puskureita ja niiden kartuttamista ja purkamista koskevia käytäntöjä, jotka vaikeuttavat tulosten tulkintaa ja vertailua.

Vuoden 2021 tilastoaineistosta on koottu yhtiökohtainen taulukko 4.1.

Osakeyhtiöissä voitonjaolla osakkaille on iso merkitys yhtiön kykyyn myöntää lisäetuja. Voitonjaolla tarkoitetaan tässä yhteydessä sekä osingonjakoa että sijoitetun vapaan oman pääoman palautusta. Taulukossa 4.2 on osakeyhtiöiden voitonjako suhteessa voitonjakokelpoisiin varoihin. Laskelmassa on otettu huomioon myös mahdolliset kalenterivuoden aikana maksetut lisäosingot. Mandatum Life ja Nordea Henkivakuutus ovat siirtyneet maksamaan osingon vuoden lopussa. Henkivakuutusyhtiöt eivät jakaneet lainkaan osinkoja vuosina 2008 ja 2009. Sp-Henkivakuutus ei ole jakanut osinkoa koko tarkastelujaksona 2010–2021. Sen sijaan Nordea Henkivakuutus, OP-Henkivakuutus ja Mandatum Life ovat jakaneet useina vuosina huomattavan suurin osinkoja omistajilleen. Vuonna 2020 Finanssivalvonta antoi koronapandemian vuoksi yhtiöille suosituksen noudattaa varovaisuutta voitonjaossa tai pidättäytyä

siitä kokonaan. Suositus pysyi voimassa loppuvuoteen 2021 asti, jolloin Finanssivalvonta päätti luopua suosituksesta.

Vuonna 2021 vakuutusyhtiöt myönsivät sekä ehdottomia että ehdollisia lisäetuja ja asiakashyvityksiä. Näiden osuus ylijäämästä vaihtelee suuresti yhtiöittäin.

Vakuutusten kokonaistuotto muodostuu laskuperustekorona ja etu- tai jälkikäteen annettavan asiakashyvityksen yhteismäärästä. Taulukossa 4.3 on esitetty keskimääräiset laskuperustekorokorkeisten vakuutusten kokonaistuottoprosentit vuosille 2008–2021 sekä keskiarvo mainituille vuosille. Taulukon kokonaistuottoprosentit on painotettu vakuutuskannan koolla.

Taulukossa 4.4 on kuvattu ylijäämään oikeutettujen vakuutusten suhteelliset osuudet vastuuvälästä laskuperustekorokorkeittain vuonna 2021 ja taulukossa 4.5 kokonaistuotot. Kalevan säästövakuutukset ovat oikeutettuja erityiseen vakuutuksen päätyttyä määräytyvään ylimääräiseen lisäetuuun.

Taulukon 4.5 mukaan vuonna 2021 Mandatumin ja Nordean eräät nollakorkeiset vakuutukset ovat saaneet alle 1 %:n suuruiset asiakashyvitykset. Taulukossa 4.5 Suomi-yhtiöstä siirrettyjen vakuutuskantojen tiedot on eritelty. Näiden vakuutusten lisäedut on määritelty kannanluovutus sopimuksella eivätkä yhtiön omat lisäetupäätökset vaikuta lukuihin. Luvussa 4.3. on käsitelty eriytettyjä vakuutuskantoja.

Taulukko 4.1. Vuoden 2021 ylijäämä ja sen käyttö

Muokattu tuloslaskelma (1 000 euroa)	Aktia Henki-vakuutus	Henki-Fennia	Kaleva *	Lähi-Tapiola *	Mandatum Life **	Nordea Henki-vakuutus	OP-Henki-vakuutus **	Sp-Henki-vakuutus	Yhteensä
Vakuutustekninen laskelma									
Vakuustoitintaan liittyvä ylijäämä									
Korkoylijäämä	-765	10 338	133 243	109 068	274 750	22 822	65 027	3 230	617 712
Riskiylilylijäämä	8 693	11 392	24 923	46 573	51 636	11 268	43 608	3 981	202 073
Liiketoimintaylijäämä	2 140	5 620	5 046	1 134	31 580	156 504	48 201	-472	249 754
Muu ylijäämä	0	0	64	13 491	4 954	0	0	9	18 518
Yhteensä	10 068	27 350	163 277	170 265	362 920	190 593	156 836	6 749	1 088 058
Vakuustoitintaan liittyvän ylijäämän käyttö									
Myönnetetyt ehdottomat lisäedut ja asiakashyvitykset	-168	-843	-3 737	0	-9 872	-2 103	-2 789	-280	-19 793
Myönnetetyt ehdolliset lisäedut ja asiakashyvitykset	0	-626	-22 510	-9 271	-13 353	0	0	-299	-46 059
Vastuuvälämuutokset (ilman tasoitusvastuuta)	-1 300	587	-313 898	-96 858	-125 899	-9 839	27 062	579	-519 566
Tasoitusvastuun muutos	1 200	0	0	10 274	0	0	0	0	11 474
Muu käyttö	-624	-1 262	-486	-1 583	-8 900	-1 241	-11 456	-1 131	-26 882
Yhteensä	-892	-2 144	-340 631	-97 438	-158 024	-13 183	12 817	-1 131	-600 626
Vakuustoitinnan ylijäämän ja sen käytön erotus	9 176	25 207	-177 354	72 827	204 896	177 410	169 653	5 618	487 432
Muita vakuustekniseen tulokseen kuuluvia eräitä									
Omale pääomalle kohdistettu osuus sijoitustoiminnan nettotuotosta	2 359	5 242	0	20 739	65 677	7 122	32 472	4 054	137 666
Muut erät	-3	-804	0	-8 382	-17 667	-22 468	3 470	-160	-46 013
Vakuustekninen tulos	11 532	29 645	-177 354	85 185	252 906	162 064	205 595	9 511	579 084
Verot	-2 277	-6 146	-106	-17 928	-50 741	-32 723	-39 743	-1 974	-151 638
Muut erät	0	-241	200	177	0	4 380	-686	381	4 211
Tilikauden voitto	9 255	23 259	-177 260	67 434	202 165	133 721	165 165	7 918	431 657

* Keskinäinen vakuutusyhtiö.

** Sisältää Suomi-yhtiöstä siirtyneet eriytetty vakuutuskannat.

Lähde: Finanssivalvonta

Taulukko 4.2. Osakeyhtiöiden osingonjako ja sijoitetun vapaan oman pääoman palautus suhteessa voitonjakokelpoisiin varoihin

	Aktia Henkivakuutus	Henki- Fennia	Mandatum Life	Nordea Henkivakuutus	OP- Henkivakuutus
2010	-	-	-	8,1 %	7,8 %
2011	-	-	40,4 %	-	13,8 %
2012	5,6 %	-	-	-	7,7 %
2013	66,6 %	-	17,8 %	40,6 %	37,8 %
2014	-	6,7 %	17,7 %	42,9 %	83,4 %
2015	-	-	17,2 %	96,9 %	37,7 %
2016	-	2,4 %	20,9 %	97,6 %	62,6 %
2017	-	2,0 %	46,2 %	49,6 %	89,1 %
2018	-	6,3 %	23,5 %	43,4 %	50,2 %
2019	-	9,5 %	-	41,1 %	-
2020	-	3,1 %	42,5 %	19,6 %	-
2021	19,3 %	13,5 %	-	-	5,2 %

Lähde: Finanssivalvonta

Taulukko 4.3. Keskimääräinen laskuperustekorkoisten vakuutusten kokonaistuottoprosentti

	Aktia Henkivakuutus	Henki- Fennia	Kaleva *	Lähi- Tapiola *	Mandatum Life **	Nordea Henkivakuutus	OP-Henki- vakuutus **	Sp- Henkivakuutus
2008	4,0 %	4,7 %	4,5 %	4,4 %	4,5 %	4,1 %	3,8 %	3,7 %
2009	4,1 %	4,1 %	5,0 %	4,3 %	4,3 %	3,4 %	3,5 %	3,1 %
2010	3,9 %	4,1 %	4,5 %	4,1 %	3,9 %	3,4 %	3,6 %	2,7 %
2011	3,9 %	4,1 %	4,5 %	4,2 %	4,0 %	3,1 %	3,5 %	2,3 %
2012	3,9 %	3,8 %	4,5 %	4,1 %	3,9 %	2,9 %	3,4 %	2,0 %
2013	3,9 %	3,8 %	4,5 %	4,1 %	3,9 %	2,9 %	3,5 %	2,1 %
2014	3,9 %	3,7 %	4,5 %	4,0 %	3,7 %	3,2 %	3,4 %	2,2 %
2015	3,9 %	3,7 %	4,5 %	3,9 %	3,7 %	3,2 %	3,4 %	1,9 %
2016	3,9 %	3,6 %	4,5 %	3,8 %	3,7 %	3,1 %	3,4 %	1,4 %
2017	3,8 %	3,4 %	4,5 %	3,8 %	3,5 %	3,3 %	3,3 %	1,8 %
2018	3,8 %	3,3 %	4,5 %	3,7 %	3,5 %	3,3 %	3,3 %	1,8 %
2019	3,7 %	3,3 %	4,5 %	3,4 %	3,5 %	3,3 %	3,3 %	1,4 %
2020	3,7 %	3,2 %	4,5 %	3,2 %	3,4 %	3,4 %	3,2 %	1,4 %
2021	3,7 %	3,1 %	4,5 %	3,1 %	3,4 %	3,4 %	3,2 %	1,5 %
Keskiarvo	3,9 %	3,7 %	4,5 %	3,9 %	3,8 %	3,3 %	3,4 %	2,1 %

* Keskinäinen vakuutusyhtiö.

** Ei sisällä Suomi-yhtiöstä siirtyneitä eriytettyjä vakuutuskantoja.

Lähde: Finanssivalvonta

Taulukko 4.4. Laskuperustekorkoisten vakuutusten suhteelliset osuudet vastuuelasta vuonna 2021 (%)

Ylijäämään oikeuttavat yksilölliset säästövakuutukset laskuperustekoroittain	Aktia Henkivakuutus	Henki-Fennia	Kaleva *	Lähi-Tapiola *	Mandatum Life	Nordea Henkivakuutus	OP-Henkivakuutus **	Sp-Henkivakuutus
4,50 %	6,9 %	4,3 %	100,0 %	23,2 %	36,1 %	63,3 %	60,7 %	-
3,50 %	32,3 %	26,0 %	-	5,9 %	52,9 %	4,3 %	29,2 %	3,6 %
2,50 %	60,8 %	27,2 %	-	13,1 %	4,3 %	0,4 %	10,0 %	15,2 %
1,50 %	-	6,1 %	-	22,7 %	-	-	0,1 %	-
1,00 %	-	36,3 %	-	-	-	-	-	-
0,00 %	-	-	-	35,1 %	6,7 %	32,0 %	-	81,2 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Osuus tilinpäätöksen vastuuelasta	2,5 %	0,7 %	96,9 %	9,5 %	1,0 %	3,9 %	5,7 %	6,5 %

Ylijäämään oikeuttavat yksilölliset eläkevakuutukset laskuperustekoroittain	Aktia Henkivakuutus	Henki-Fennia	Kaleva *	Lähi-Tapiola *	Mandatum Life	Nordea Henkivakuutus	OP-Henkivakuutus **	Sp-Henkivakuutus
4,50 %	60,6 %	47,8 %	-	54,1 %	68,6 %	48,2 %	71,4 %	-
3,50 %	23,5 %	22,3 %	-	22,8 %	20,4 %	34,3 %	18,3 %	13,3 %
2,50 %	10,6 %	26,6 %	-	6,5 %	5,2 %	2,2 %	10,3 %	33,8 %
1,50 %	-	-	-	16,6 %	-	-	0,0 %	-
1,00 %	5,3 %	3,3 %	-	-	-	-	-	-
0,00 %	-	-	-	-	5,8 %	15,3 %	-	52,9 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %	-	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Osuus tilinpäätöksen vastuuelasta	15,0 %	8,4 %	-	15,5 %	4,1 %	3,2 %	12,1 %	1,4 %

Ylijäämään oikeuttavat ryhmäeläkevakuutukset laskuperustekoroittain	Aktia Henkivakuutus	Henki-Fennia	Kaleva *	Lähi-Tapiola *	Mandatum Life **	Nordea Henkivakuutus	OP-Henkivakuutus	Sp-Henkivakuutus
4,25 %	-	-	-	19,0 %	10,6 %	-	-	-
3,50 %	93,5 %	66,4 %	-	38,8 %	74,3 %	-	62,6 %	-
2,50 %	3,9 %	0,0 %	-	7,7 %	3,5 %	-	10,9 %	-
2,00 %	-	5,4 %	-	-	-	-	-	-
1,50 %	-	-	-	30,4 %	5,7 %	-	20,1 %	-
1,00 %	2,6 %	14,6 %	-	4,1 %	-	-	-	-
0,50 %	-	-	-	-	1,5 %	-	6,5 %	-
0,00 %	-	13,5 %	-	-	4,3 %	-	-	100,0 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %	-	100,0 %	100,0 %	-	100,0 %	100,0 %
Osuus tilinpäätöksen vastuuelasta	5,1 %	11,2 %	-	11,8 %	15,1 %	-	7,2 %	0,2 %

* Keskinäinen vakuutusyhtiö.
 ** Sisältää Suomi-yhtiöstä siirtyneet eriytyvät vakuutuskannat.

Lähde: Finanssivalvonta

Taulukko 4.5. Eräiden vakuutustuotteiden kokonaistuottoja vuonna 2021 (%)

Ylijäämään oikeuttavat yksilölliset säästövakuutukset laskuperustekoroittain	Aktia Henkivakuutus	Henki-Fennia	Kaleva *	Lähi-Tapiola *	Mandatum Life	Nordea Henkivakuutus	OP-Henkivakuutus **	Sp-Henkivakuutus
4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,50 / 7,20 %	-
3,50 %	3,50 %	3,50 %	-	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
2,50 %	2,50 %	2,50 %	-	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
1,50 %	-	1,50 %	-	1,70 %	-	-	1,50 %	-
1,00 %	-	1,00 %	-	-	-	-	-	-
0,00 %	-	-	-	1,50 %	0,00 %	0,65 %	-	1,00 %

Ylijäämään oikeuttavat yksilölliset eläkevakuutukset laskuperustekoroittain	Aktia Henkivakuutus	Henki-Fennia	Kaleva *	Lähi-Tapiola *	Mandatum Life	Nordea Henkivakuutus	OP-Henkivakuutus **	Sp-Henkivakuutus
4,50 %	4,50 %	4,50 %	-	4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,50 / 7,20 %	-
3,50 %	3,50 %	3,50 %	-	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
2,50 %	2,50 %	2,50 %	-	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
1,50 %	-	-	-	1,70 %	-	-	2,00 %	-
1,00 %	1,00 %	1,20 %	-	-	-	-	-	-
0,00 %	-	-	-	-	0,73 %	0,95 %	-	1,50 %

Ylijäämään oikeuttavat ryhmäeläkevakuutukset laskuperustekoroittain	Aktia Henkivakuutus	Henki-Fennia	Kaleva *	Lähi-Tapiola *	Mandatum Life **	Nordea Henkivakuutus	OP-Henkivakuutus	Sp-Henkivakuutus
4,25 %	-	-	-	4,25 %	4,25 %	-	-	-
3,50 %	3,50 %	3,50 %	-	3,50 %	3,50 / 5,78 %	-	3,50 %	-
2,50 %	2,50 %	2,50 %	-	2,50 %	2,50 / 4,78 %	-	2,50 %	-
2,00 %	-	2,00 %	-	-	-	-	-	-
1,50 %	-	-	-	1,78 %	1,50 %	-	2,00 %	-
1,00 %	2,00 %	1,20 %	-	1,70 %	-	-	-	-
0,50 %	-	-	-	-	0,50 %	-	2,00 %	-
0,00 %	-	1,20 %	-	-	0,00 %	-	-	1,50 %

* Keskinäinen vakuutusyhtiö.
 ** Ei sisällä Suomi-yhtiöstä siirtyneitä eriytettyjä vakuutuskantoja / Suomi-yhtiöstä siirtyneet eriytyvät vakuutuskannat.

Lähde: Finanssivalvonta

5 Analyysi lisäetujen jakamista koskevista tavoitteista ja näiden toteutumisesta

5.1 Yleistä yhtiöiden kohtuusperiaateselvityksistä

Vakuutusyhtiölaissa edellytetään kohtuusperiaatetavoitteiden määrittelemistä. Lain tarkoituksena on ollut konkretisoida yhtiöiden lupauksia tulevista lisäeduista. Vaikka kyseessä on vain tavoite, tavoitteen tulee olla realistinen ja perustua yhtiön näkemykseen tulevista asiakashyvityksistä.

Konkreettisissa kokonaistuottotavoitteissa yhtiöt viittaavat viiden tai kymmenen vuoden joukkovelkakirjalainojen tuottoon tai 12 kuukauden euriborkorkoon (vrt. kuvio 4.2). Tämä referenssikorko vaihtelee yhtiöittäin.

Jos referenssituottona käytetään joukkovelkakirjojen tuottoja, referenssituotto voi heilahdella vuosittain huomattavasti pitkän aikavälin keskiarvonsa ympärillä sekä sisältää myös pitkiä syklejä. Lisäetutavoitteen toteutuman arvioinnissa (kohta 5.2) tämä on syytä ottaa huomioon.

Vakuutusyhtiölain mukaan vakuutusyhtiön on vuosittain julkaistava verkkopalvelussaan ja tilinpäätöksessään selvitys siitä, miten yhtiön asettamat ja julkaisemat lisäetutavoitteet ovat toteutuneet. Lain tavoitteena on suojata asiakasta, jotta jo tarjousvaiheessa kuvattu tuottotavoite toteutuisi käytännössä. Näin ollen yhtiöllä tulee olla perustelut, jos tästä tavoitteesta poiketaan. Vakavaraisuusaseman merkittävä heikkeneminen saattaa olla tällainen perusteltu syy jättää lisäetuja jakamatta ja siten muuttaa tavoitetta.

Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan jakotavoitteissa tulisi kuvata vakuutusyhtiölain perustelujen mukaisesti myös jako asiakkaiden ja omistajien kesken. Asia koskee erityisesti niitä yhtiöitä, jotka ovat jakaneet tai aikovat jakaa huomattavia osinkoja yhtiöstä. Finanssivalvonta toteaa, että jos informaatiota osingonjaosta onkin ehkä annettu, sitä ei ole annettu siten, että vakuutuksenottaja voisi arvioida, onko ylijäämän jakautuminen vakuutuksenottajien ja omistajien kesken kohtuullinen.

Yhtiöt ovat yleensä todenneet, että ylijäämän jakotavoitteet asiakkaille ja asiakkaiden kesken eivät sido yhtiötä.

Seuraavassa on esitetty yhteenveto säästö- ja eläkevakuutuksille annettavien lisäetujen tavoitteista ja yhtiön antamista selvityksistä tavoitteiden toteutumisesta:

Toteutumisen arviointi/säästö- ja eläkevakuutus

Aktia Henkivakuutus

Tavoite

"... pitkän aikavälin tavoitteena on antaa lisäetuihin oikeutetuille vakuutuksille kokonaistuotto, joka on verrattavissa Suomen valtion joukkovelkakirjalainojen tuottoon. ... Yhtiön tavoitteena on, että korkotuottoisten eläkevakuutussäästöjen kokonaistuotto on korkeampi kuin Suomen valtion kymmenvuotisten joukkovelkakirjalainojen tuotto ja että korkotuottoisten säästövakuutusten säästöjen tuotto on samalla tasolla kuin Suomen valtion viisivuotisten joukkovelkakirjalainojen tuotto."

Selvityksen sisältö

Aktia Henkivakuutus on tallettanut selvityksensä yhdeksältä vuodelta. Aktia on kuvannut vuoden 2021 sijoitusympäristöä ja todennut sijoitusvuoden olleen vahvasti toipuva, mutta nousevan inflaation ja koronapandemian aiheuttaneen vielä epävarmuutta. Viimeisimmät asiakashyvitykset on kuvattu sekä kokonaistuotto viiden vuoden ajanjaksolta. Referenssituottona vertailussa on ollut sekä viiden vuoden että kymmenen vuoden joukkovelkakirjalaina. Yhtiö toteaa laskeneensa liikkeelle pääomallainan parantaakseen vakavaraisuuttaan, ja yhtiö on tämän myötä maksanut osinkoa ensimmäistä kertaa moneen vuoteen.

Henki-Fennia**Tavoite**

"... tavoitteena on antaa ylijäämän jakoon oikeutettujen vakuutusten vakuutussäästöille pitkällä aikavälillä vähintään tuotto, joka vastaa lyhyiden sijoitusten osalta 12 kk euriborkoron ja pitempiaikaisten sijoitusten osalta Saksan valtion 10 vuoden joukkovelkakirjalainojen antamaa tuottoa. ... Annettava tuotto määräytyy yhtiön sijoitusten pitkäaikaisen nettotuoton perusteella. ... Lisäetujen tasoa rajoittavat omistajan asettamat pääoman tuottovaatimukset sekä yhtiön vakavaraisuustavoite. ... Lisäetujen jakamisessa otetaan huomioon vakuutuksen kesto, takaisinosto-oikeus ja laskuperustekorko."

Selvityksen sisältö

Henki-Fennia on tallettanut selvityksensä 12 vuodelta. Viimeisimmässä selvityksessä yhtiö kertoo muutamia keskeisiä tilinpäätöksen tunnuslukuja sijoitustoiminnan ja vakavaraisuuden osalta. Yhtiö on monipuolisesti kuvannut kokonaistuottoja vakuutustuotteittain ja laskuperustekoroittain sekä vertailut tuottoja 12 kk:n ja 10 vuoden markkinakorkoihin vuodesta 2006 alkaen. Ylijäämän jaosta vakuutuksenottajien ja omistajien kesken yhtiö on todennut, että se maksaa tuloksestaan osinkoa.

Kaleva**Tavoite**

"... tavoite on jakaa vakuutuksille lisäetuna niiden tuottamaa ylijäämää mahdollisimman oikeudenmukaisesti, ... lisäedut muodostuvat kahdesta osasta, vuotuisesta asiakashyvityksestä ja vakuutuksen päätyttyä määräytyvästä ylimääräisestä lisäedusta. ... yhtiöllä on merkittävästi säästövakuutuksiin liittyvää ylimääräistä varallisuutta. ... Tämän ylijäämän palauttamiseksi on vuosittain annettavien asiakashyvitysten rinnalle kehitetty vakuutuksen päätyttyä määräytyvä ylimääräinen lisäetu."

Selvityksen sisältö

Kaleva esittää verkkosivuillaan viimeisimmän selvityksensä. Yhtiö esittää tilinpäätöksen tunnuslukuja vuodesta 2003 alkaen, sekä sijoitustoiminnan tuottoja ja kokonaisasiakashyvityksiä vuodesta 1993 alkaen. Selvityksessä on kuvattu viimeisen vuoden asiakashyvitys sekä vanhoihin vakuutuksiin liittyvän lisäedun laskentaperiaatteet. Lisäksi selvityksessä on esitetty 1.1.2022 voimaan astuvat uudet lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet ja periaatteet.

LähiTapiola**Tavoite**

"... tavoitteena on antaa ylijäämän jakoon oikeutetuille vakuutussäästöille pitkällä aikavälillä ennen kuluja ja veroja kokonaistuotto, joka eläkevakuutuksessa ylittää euroalueen valtioiden pitkien, vähintään 10-vuotisten joukkovelkakirjalainojen korkotason ja säästöhenkivakuutuksessa vastaavasti 5-vuotisten valtionlainojen korkotason."

Selvityksen sisältö

LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö on tallettanut selvityksensä kymmeneltä vuodelta. Yhtiö käsittelee lyhyesti vakavaraisuusasemaa sekä vuoden tulosta. Kokonaistuotto on kuvattu viimeiseltä vuodelta vakuutuslajeittain ja laskuperustekoroittain. Lisäksi kokonaistuotto on kuvattu tuotteittain kymmenen vuoden ajalta käyttäen referenssituottona Euroopan keskuspankin julkaisemaa euroalueen valtioiden velkakirjojen tuottoindeksiä, säästövakuutuksessa viidelle ja eläkevakuutuksessa kymmenelle vuodelle. Yhtiö myös antaa lyhyen selvityksen tulevien lisäetujen varauksen käytöstä.

Mandatum Life**Tavoite**

"... tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä voitonjakoon oikeutetuille vakuutussäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaisuhyvitys, joka on vähintään kunakin hetkenä matalariskisimpinä pidettävien pitkien korkosijoitusten korkotason mukainen. Tämän hetken tulkinnan mukaisesti Saksan valtion joukkovelkakirjalainat olisivat lähimpänä riskitöntä pitkää korkosijoitusta. Toistaiseksi kuitenkin Mandatum Lifen tavoitetasona on säästövakuutusten osalta 5 vuoden ja eläkevakuutusten osalta 10 vuoden Suomen valtion joukkovelkakirjalainan korkotasoa vastaava tuotto."

Eriytetyn vakuutuskannan osalta yhtiö on kuvannut kannansiirtosopimuksessa sovitun voitonjakopolitiikan.

Selvityksen sisältö

Mandatum Life on tallettanut selvityksensä 14 vuodelta. Selvityksessä on käsitelty markkinaympäristöä ja vakavaraisuutta, sekä esitetty tilinpäätöksen tunnuslukuja. Lisäksi asiakashyvitykset on kuvattu monipuolisesti vakuutuslajeittain alkaen vuodesta 2000. Referenssituottona on eläkevakuutuksen osalta Suomen valtion kymmenen vuoden ja säästövakuutusten osalta viiden vuoden joukkovelkakirjalaina. Referenssituoton lisäksi Mandatum Life on esittänyt Saksan joukkovelkakirjan sekä Eonia-koronvaihtosopimuksen viiden ja kymmenen vuoden korkotasot. Asiakashyvitysten jakamisperiaatteita on erikseen perusteltu sekä mainittu, että yhtiön tavoitteiden luonteen vuoksi korkeassa korkoympäristössä korkean laskuperustekorona omaavien vakuutusten kokonaisuhyvitys voisi alittaa referenssituottojen tason. Vuonna 2021 Mandatum maksoi lisäosinkoa vuoden 2020 tuloksesta. Vuoden 2021 tuloksesta ei maksettu osinkoa.

Yhtiö on myös antanut erillisen selvityksen Suomi-yhtiöstä siirretyn ryhmäeläkevakuutuskannan kohtuusperiaatteen toteutumisesta.

Nordea Henkivakuutus**Tavoite**

"Yhtiö pyrkii pitkällä tähtäyksellä kohtuusperiaatteen piirissä olevien, säästövaroja sisältävien vakuutusten kesken kunakin vuonna hyvitystasoon, joka vastaa Saksan valtion liikkeelle laskemien 10-vuotisten valtiolainojen korkoa normaalissa markkinatilanteessa... .. Lisäksi yhtiö pyrkii pitkällä tähtäyksellä täyttämään yhtiön omistajalle kuuluvan riskipääoman tuottovaatimuksen."

Selvityksen sisältö

Nordea on tallettanut selvityksensä kymmeneltä vuodelta. Selvityksessä kuvataan toimintaympäristöä ja vastuuvelan rakennetta sekä esitetään tilinpäätöksen tunnuslukuja. Kokonaistuotto eritellään viimeiseltä vuodelta tuotteittain ja laskuperustekoroittain. Lisäksi kokonaistuotot on esitetty erikseen säästöhenki- ja eläkevakuutuksille viimeisiltä 14 vuodelta verrattuna Saksan valtion kymmenen vuoden

joukkovelkakirjalainoihin. Yhtiö toteaa, että sen vakavaraisuusasema ja edellinen tilikausi mahdollistivat osingon jakamisen henkivakuutusliiketoiminta-alueen sisällä.

OP-Henkivakuutus

Tavoite

"... tavoitteena on antaa vakuutussäästöille kokonaishyvitys, joka vastaa pitkällä aikavälillä vähintään matalariskisimpinä pidettävien korkosijoitusten korkotasoa. Tällä hetkellä kokonaishyvityksen tavoitteena on säästöhenkivakuutuksilla ja kapitalisaatiosopimuksilla 12 kuukauden euriborkoron, yksilöllisillä eläkevakuutuksilla ja maksuperusteisilla ryhmäeläkevakuutuksilla 5 vuoden sekä etuusperusteisilla ryhmäeläkevakuutuksilla 10 vuoden Suomen valtion joukkovelkakirjalainojen korkotasoa."

Selvityksen sisältö

OP-Henkivakuutus esittää verkkosivuillaan viimeisimmän selvityksensä. Selvityksessä esitetään tilinpäätöksen tunnuslukuja, sekä kuvataan korkoympäristöstä. Vakuutustuotekohtainen kokonaistuotto on esitetty laskuperustekoroittain verrattuna tavoitteiden mukaisiin referenssituottoihin. Lisäksi yhtiö mainitsee selvityksessään osingonjaon suuruuden.

Yhtiö on myös antanut erillisen selvityksen Suomi-yhtiöstä siirtyneiden eläke- ja henkivakuutuskantojen kohtuusperiaatteiden toteutumisesta.

Sp-Henkivakuutus

Tavoite

"... tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä voitonjakoon oikeutetuille vakuutussäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaishyvitys, joka on vähintään Suomen valtion pitkän joukkovelkakirjalainan tuotto. Säästövakuutuksissa tavoitetasona on maturiteetiltaan 5 vuoden ja eläkevakuutuksissa 10 vuoden joukkovelkakirjalainojen korkotasoa vastaava tuotto."

Selvityksen sisältö

Sp-henkivakuutus on tallettanut selvityksensä neljältä vuodelta. Tilinpäätöksen tunnuslukuja ei ole esitetty erikseen. Yhtiö selvittää erikseen itse myymiensä vakuutusten ja vuonna 2008 yhtiöön siirtyneiden vakuutusten kohtuusperiaatteen toteutumista. Kokonaistuotot esitetty laskuperustekoroittain erikseen säästö- ja eläkevakuutukselle vuodesta 2007 alkaen kuvioiden kautta vertailtuna tavoitteiden mukaisiin referenssituottoihin. Lisäksi selvityksessä esitetään tuotteittain erilliset kuvaukset kymmenen vuoden kumulatiivisesta tuotosta selvittäen tavoitteiden pitkän aikavälin toteutumista. Yhtiö käsittelee selvityksessään myös voitonjakoa omistajien ja vakuutuksenottajien kesken.

Toteutumisen arviointi/riskihenkivakuutus

Aktia Henkivakuutus

Aktia Henkivakuutus ei ole kohtuusperiaateselvityksessään käsitellyt riskivakuutuksia.

Henki-Fennia

Tavoite

"Riskihenkivakuutuksista syntynyttä ylijäämää jaetaan riskivakuutuksille vahinkotapahtuman yhteydessä maksettavina lisäsummina."

Selvityksen sisältö

Selvityksessä on mainittu riskivakuutusten lisäetujen kokonaismäärät vuosina 2020 ja 2021.

Kaleva**Tavoite**

"Riskivakuutusten ylijäämää jaetaan yksilöllisissä henkivakuutuksissa korottamalla kuolintapaussummia ja/tai antamalla maksualennuksia."

Selvityksen sisältö

Riskivakuutusten korvaussummien korotusten vaikutukset korvaussummaan on mainittu selvityksessä vuodesta 2003 alkaen.

LähiTapiola**Tavoite**

"Riskivakuutuksissa kohtuusperiaatetta noudatetaan siten, että riskiliikkeen ylijäämästä palautetaan asiakkaille maksualennuksina tai riskietuuksien ilmaisina korotuksina se osa, jota ei varata riskiliikkeen heilahtelujen varalle."

Selvityksen sisältö

Selvityksessä on todettu, että riskivakuutusten korvaussummien korotusten ja maksujen alennusten suuruudet vaihtelevat vakuutuksen alkamisajankohdan, sukupuolen ja vakuutetun iän perusteella. Lisäetujen kokonaismäärät on mainittu summatasolla selvityksessä. Yhtiö mainitsee myös kasvattavan riskihenkivakuutuksien lisäetuja vuonna 2022.

Mandatum Life**Tavoite**

"Voitonjakoon oikeutetuissa riskivakuutuksissa kohtuusperiaatetta sovelletaan kuolemantapausturvien osalta korotettujen korvaussummien tai maksualennusten muodossa."

Selvityksen sisältö

Selvityksessä on todettu lisäetujen kokonaismäärä kahdelta vuodelta sekä seuraavalle vuodelle vahvistetut lisäedut.

Nordea Henkivakuutus**Tavoite**

"Riskihenkivakuutuksiin kohtuusperiaatetta sovelletaan kuolemanvaraturvien osalta korotettujen korvaussummien muodossa."

Selvityksen sisältö

Selvityksessä mainitaan maksettujen asiakashyvitysten kokonaismäärä.

OP-Henkivakuutus

Tavoite

"Riskivakuutuksissa tavoitteena on pyrkiä pitkällä aikavälillä jakamaan lisäetuja lisäeturyhmien vahinkosuhteisiin perustuen niin, että ylijäämän jaossa huomioidaan kohtuullisessa määrin kyseisten vakuutusten tuottaman ylijäämän määrä ja muodostumistapa."

Selvityksen sisältö

Riskivakuutusten lisäetujen kokonaismäärä on esitetty kahdelta edelliseltä vuodelta.

Sp-Henkivakuutus

Tavoite

"Riskivakuutuksissa kohtuusperiaatetta sovelletaan kuolemantapausturvien osalta korotettujen korvaussummien tai maksunalennusten muodossa."

Selvityksen sisältö

Riskivakuutuksia ei käsitellä yhtiön kohtuusperiaateselvityksessä.

5.2 Finanssivalvonnan arvio kohtuus- ja jatkuvuusperiaatteen toteutumisesta

Tämän luvun kokonaistuottovertailussa kunkin yhtiön kokonaistuotto on saatu painottamalla eri vakuutuskantojen kokonaistuottoja kannan osuudella.

Vertailussa ei ole otettu huomioon Suomi-yhtiöstä siirtyneiden eriytettyjen vakuutuskantojen tuottoja. Mainitut vakuutuskannat ovat oikeutettuja lisäetuihin, jotka on täysin katettu, eivätkä yhtiöiden asiakashyvityspäätökset vaikuta näihin lisäetuihin.

Kuvioissa on esitetty kunakin ajankohtana myös yleisesti yhtiöiden käyttämä referenssikorko sekä kuluttajahintaindeksin vuotuinen muutos.

Kuvioissa on esitetty kokonaistuoton ja referenssituoton erotus, joten kokonaistuotto on yli referenssituoton, jos tämä erotus on positiivinen. Finanssivalvonnan yleinen havainto on, että säästöjen kokonaistuotot ovat yli referenssituottojen.

Kuviossa 5.1 on esitetty yksilöllisen eläkevakuutuksen kokonaistuoton ja Suomen valtion 10 vuoden obligaation tuoton erotus. Jotta luvuista on saatu vertailukelpoisia, vertailussa on käytetty samaa referenssituottoa riippumatta yhtiön soveltamasta referenssituotosta.

Koska yksittäisten yhtiöiden suuruusjärjestystä on eräissä tapauksissa vaikea havaita kuvioista, yhtiöt on esitetty vuoden 2021 kokonaistuoton mukaisessa laskevassa järjestyksessä kaikkien tämän luvun kuvioiden seliteteksteissä.

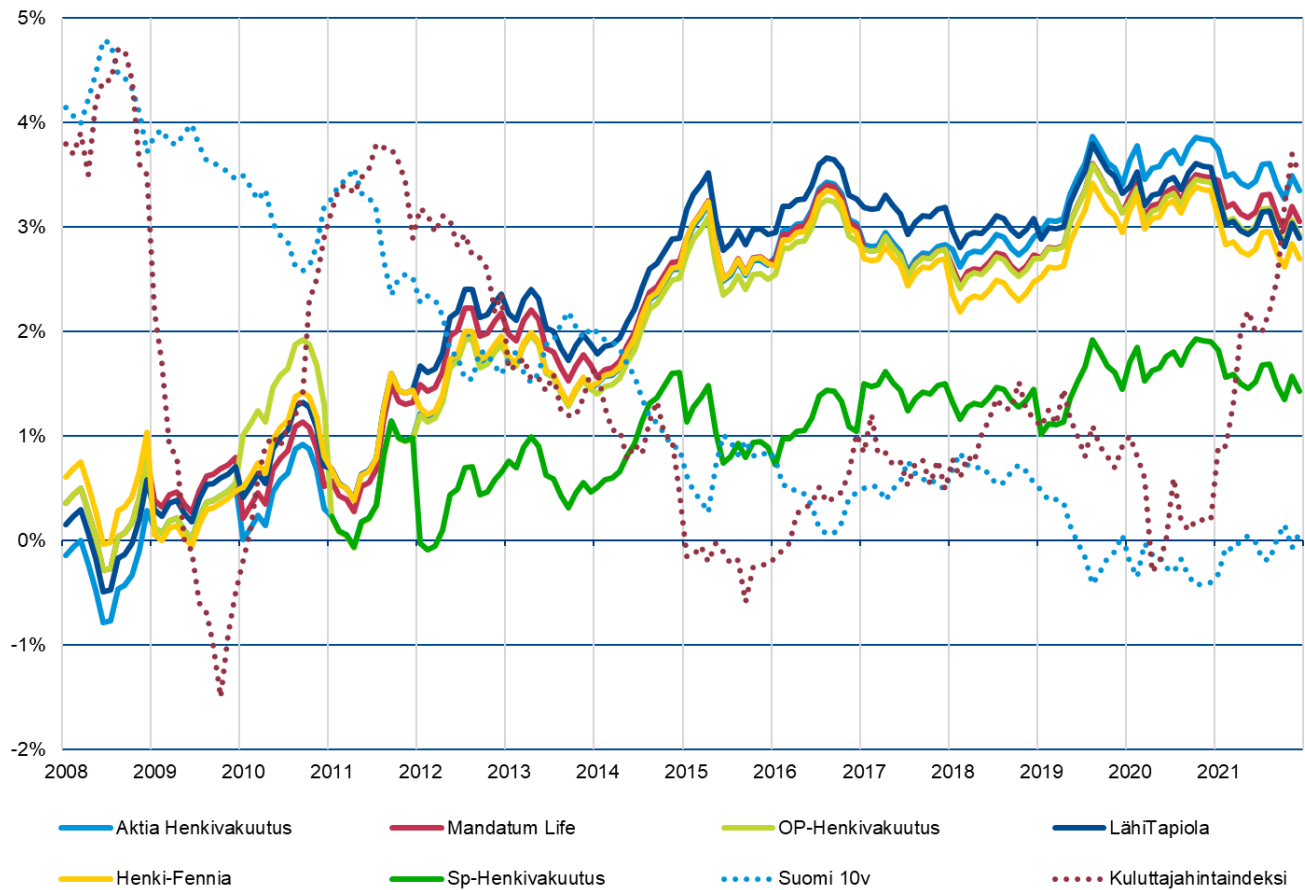
Kuvio 5.1 Yksilöllisen eläkevakuutuksen kokonaistuoton ja Suomen valtion 10 vuoden obligaation erotus yhtiöittäin

Lähde: Finanssivalvonta

Ryhmäeläkevakuutuksessa tilanne on samankaltainen kuin yksilöllisessä eläkevakuutuksessa, kuten kuviosta 5.2 on havaittavissa.

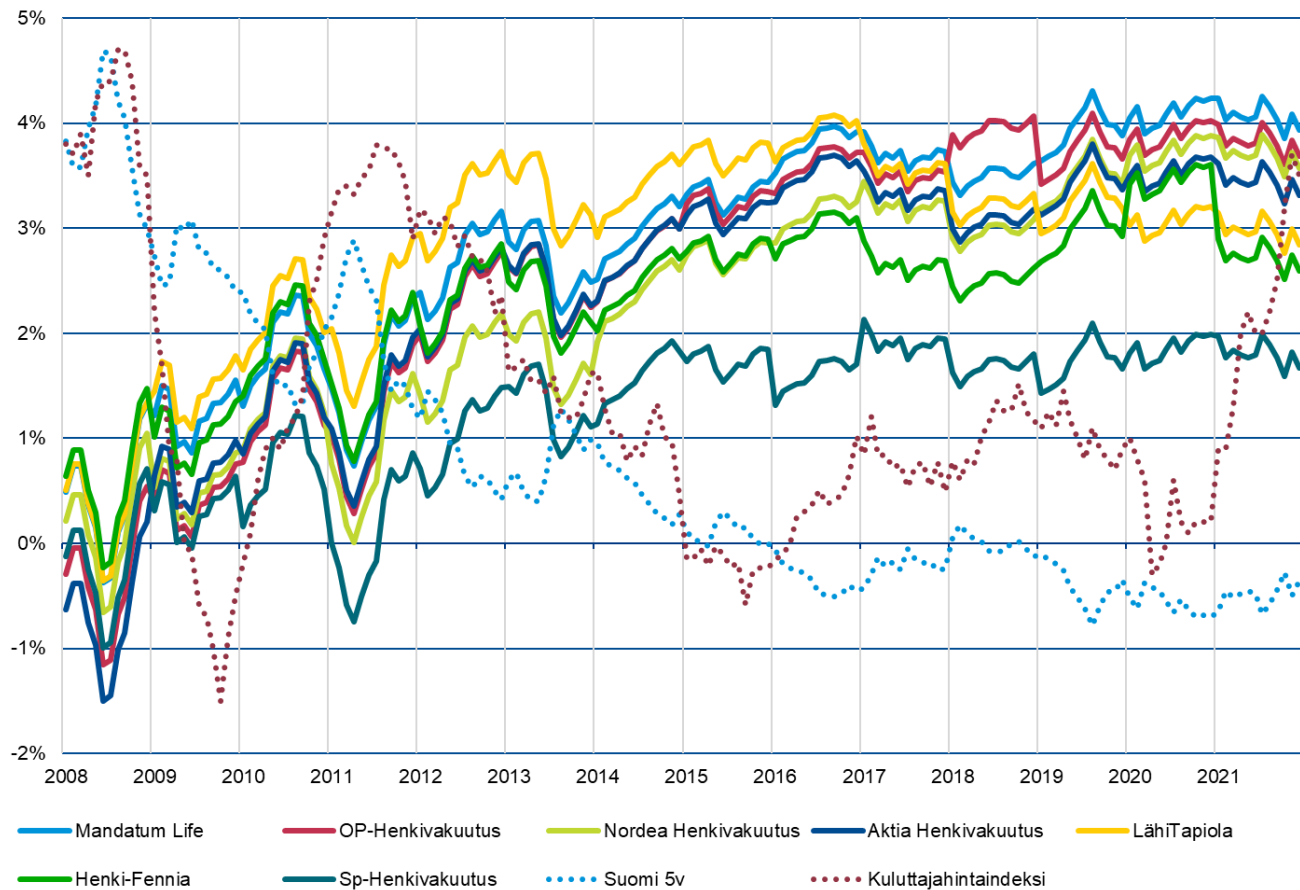
Kuvio 5.2 Ryhmäeläkevakuutuksen kokonaistuoton ja Suomen valtion 10 vuoden obligaation erotus yhtiöittäin

Lähde: Finanssivalvonta

Yksilöllisessä säästövakuutuksessa vertailu on tehty 5 vuoden obligaatioiden tuottoihin, kuten yhtiötkin useimmiten tekevät. Osin sen takia, että viiden vuoden korot ovat vaihdelleet enemmän kuin eläkevakuutusten yhteydessä käytetyt 10 vuoden korot, kokonaistuottojen vaihtelu referenssituottoon on suurempaa, kuten kuvioista 5.3 havaitaan. Kalevan lukuja ei ole esitetty kuviossa.

Kuvio 5.3 Säästövakuutuksen kokonaistuoton ja Suomen valtion 5 vuoden obligaation erotus yhtiöittäin

Lähde: Finanssivalvonta

Henkivakuutustoiminta on pitkäjänteistä toimintaa, johon vaikuttavat sekä vakuutus- että rahoitusmarkkinoiden syklit, minkä takia kohtuusperiaatteen toteutumista tulee arvioida usean vuoden tietojen perusteella. Arvioon vaikuttaa myös vakuutus- ja sijoitusriskien sitoman pääoman ylläpidon edellyttämä pidemmän aikavälin tuottovaatimus.

Kokonaistuoton ja referenssituoton erotus on jo pitkään ollut nollan yläpuolella, joten voidaan todeta, että jatkuvuusperiaate toteutui vuosina 2008–2021.

Vakuutusnottajat ovat keskimäärin saaneet myös vakuutuksilleen reaalityttöä. Sp-Henkivakuutuksen ja Aktia Henkivakuutuksen asiakkaiden reaalityttö oli kuitenkin negatiivinen vuonna 2021.

Osakeyhtiöiden osingonjakoa ja sijoitetun vapaan oman pääoman palautusta on kuvattu tarkemmin taulukossa 4.2. Voitonjaon kohtuullisuutta suhteessa lisätuihin tulee kuitenkin aina tarkastella pidemmällä ajanjaksolla, koska yhtiöt eivät ole jakaneet osinkoja vuosittain.

Näin ollen Finanssivalvonta arvioi, että kohtuusperiaatteet toteutuivat myös voitonjaossa.

Yhtiöt olivat ottaneet huomioon kohtuusperiaatteen asiakkaidensa erilaisten vakuutusten kesken antamalla isompia asiakashyvityksiä vakuutuksille, joissa on matala perustekorko. Vakuutukset, joissa on selvästi markkinakorkoa korkeampi korko, eivät ole saaneet asiakashyvityksiä. Eräiden yhtiöiden laskuperustekoron ylittävät kokonaistuotot ovat kuitenkin olleet pienet tai niitä ei ole ollut lainkaan (ks. taulukko 4.5). Lisäksi eräillä eriytetyillä vakuutusosastoilla on ollut erilaiset lisäedut, jolloin yhtiöt ovat voineet ottaa huomioon vakuutusten tuottaman ylijäämän määrän ja muodostumistavan.

5.3 Yhteenveto lisätujen jakamista koskevasta informaatiosta

Verkkosivuilla julkaistun informaation laatu on pysynyt viime vuosina edellisvuosien tasolla.

Liite 1 / Bilaga 1

Selvityksessä mukana olevat henkivakuutusyhtiöt	Livförsäkringsbolagen som är med i utredningen	Lyhennys / Förkortning
Aktia Henkivakuutus Oy	Aktia Livförsäkring Ab	Aktia Henkivakuutus
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv	Henki-Fennia
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	Ömsesidiga Försäkringsbolaget Kaleva	Kaleva
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	Ömsesidiga Livförsäkringsbolaget LokalTapiola	LähiTapiola
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	Mandatum Livförsäkringsaktiebolag	Mandatum Life
Nordea Henkivakuutus Suomi Oy	Nordea Livförsäkring Finland Ab	Nordea Henkivakuutus
OP-Henkivakuutus Oy	OP-Livförsäkrings Ab	OP-Henkivakuutus
Sp-Henkivakuutus Oy	Sb-Livförsäkring Ab	Sp-Henkivakuutus

Liite 2 / Bilaga 2

Selvityksen kuviot ja taulukot	Utredningens figurer och tabeller
Kuvio 4.1. Henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuussuhteet vuosina 2016–2021	Figur 4.1. Solvensgrader för livförsäkringsbolag åren 2016–2021
Kuvio 4.2. Euroalueen valtioiden velkakirjojen tuottoindeksi (EKP), Suomen valtion obligaatioiden korot sekä euriborkorot vuosina 2006–2021	Figur 4.2. Avkastningsindex för statspapper i euroområdet (ECB) samt räntorna på finska statsobligationer och euribor åren 2006–2021
Kuvio 4.3. Osakeindeksit euroalueella, Yhdysvalloissa ja Japanissa vuosina 2011–2021	Figur 4.3. Aktieindexen i euro-området, Förenta staterna och Japan åren 2011–2021
Kuvio 4.4. Sijoitustoiminnan nettotuottoprosentti käyvin arvoin sitoutuneelle pääomalle vuosina 2008–2021	Figur 4.4. Nettoavkastningsprocent på sysselsatt kapital (till verkligt värde) åren 2008–2021
Kuvio 4.5. Sijoitusjakauma 31.12.2021 (käyvin arvoin)	Figur 4.5. Placeringsallokering 31.12.2021 (till verkligt värde)
Kuvio 4.6. Kuluttajahintaindeksin muutos vuosina 2006–2021	Figur 4.6. Förändring av konsumentprisindex åren 2006–2021
Taulukko 4.1 Vuoden 2021 ylijäämä ja sen käyttö	Tabell 4.1 Överskottet år 2021 och dess användning
Taulukko 4.2 Osakeyhtiöiden osingonjako ja sijoitetun vapaan oman pääoman palautus suhteessa voitonjakokelpoiseihin varoihin	Tabell 4.2 Aktiebolagens vinstutdelning och återbäring av fonden för inbetalat fritt eget kapital i förhållande till utdelningsbara medel
Taulukko 4.3 Keskimääräinen laskuperustekorkoisten vakuutusten kokonaistuottoprosentti	Tabell 4.3 Genomsnittlig totalavkastningsprocent för försäkringar med beräkningsränta
Taulukko 4.4 Laskuperustekorkoisten vakuutusten suhteelliset osuudet vastuuvastaavuudesta vuonna 2021 (%)	Tabell 4.4 De på beräkningsränta grundade försäkringarnas relativa andel av ansvarsskuden år 2021 (%)
Taulukko 4.5 Eräiden vakuutustuotteiden kokonaistuottoja vuonna 2021 (%)	Tabell 4.5 Vissa försäkringsprodukters totalavkastningar år 2021 (%)
Kuvio 5.1 Yksilöllisen eläkevakuutuksen kokonaistuoton ja Suomen valtion 10 vuoden obligaation erotus yhtiöittäin	Figur 5.1 Differensen mellan totalavkastningen på individuell pensionsförsäkring och finska statsobligationer med 10 års löptid per bolag
Kuvio 5.2 Ryhmäeläkevakuutuksen kokonaistuoton ja Suomen valtion 10 vuoden obligaation erotus yhtiöittäin	Figur 5.2 Differensen mellan totalavkastningen på gruppensionsförsäkring och finska statsobligationer med 10 års löptid per bolag
Kuvio 5.3 Säästövakuutuksen kokonaistuoton ja Suomen valtion 5 vuoden obligaation erotus yhtiöittäin	Figur 5.3 Differensen mellan totalavkastningen på sparförsäkring och finska statsobligationer med 5 års löptid per bolag